

Tekst: Jeanette Østby.
Fulford Pettersen & Co Advokatfirma DA

GJENSIDIG TESTAMENT

Når to eller flere personer disponerer over sin arv til fordel for hverandre i testament kalles det et gjensidig testament. Det gjensidige testamentet inneholder en primærdisposisjon som går ut på at de skal arve hverandre. Som regel inneholder også det gjensidige testamentet en sekundærdisposisjon hvor det fremgår hvem som skal arve når begge er døde.

HVEM BØR OPPRETTE ET GJENSIDIG TESTAMENT?

Gjensidige testamenter opprettes ofte mellom ektefeller eller samboere for å sikre at gjenlevende stilles best mulig ved førsteavdødes bortgang. Et gjensidig testament kan også opprettes av andre, for eksempelvis to personer som driver et firma sammen hvor de ønsker at gjenlevende av de skal drive firmaet videre.

Samboere uten felles barn har ingen arverett etter loven. Samboere som har, har hatt eller venter felles barn har arverett etter loven på 4 G (4 ganger Grunnbeløpet i Folketrygden, pt. kr. 374 536).

Som gjenlevende ektefelle har man arverett på ¼ av formuen, minimum 4 G, dersom avdøde ektefelle har livsarvinger (barn, barnebarn mv.). Dersom avdøde ektefelle ikke har livsarvinger vil gjenlevende ektefelle arve halvparten av formuen til avdøde ektefelle, minimum 6 G.

Lovens uskifteordning for samboere og for ektefeller medfører at gjenlevende samboer eller ektefelle til en viss grad blir sikret, men gjenlevende som sitter i uskifte må tåle en rekke begrensninger i rådigheten over de midlene som er overtatt

i uskifte. I et gjensidig testament kan en, innenfor arvelovens regler, selv regulere om gjenlevende fritt skal disponere over arven, og eventuelt innta sekundærbestemmelser hvor det fremgår hvordan arven skal fordeles etter at begge er døde.

OPPRETTELSE AV ET GJENSIDIG TESTAMENT.

Det er de alminnelige formkravene i arveloven som gjelder for opprettelsen av et gjensidig testament som for et ordinært testament. Testamentet må være skriftlig, det må undertegnes av begge testatorene og signeres av to vitner. Vitnene må være godtatt av testatorene og de må signerer på at testamentet er signert av testatorene av egen fri vilje og at de begge var ved full sans og samling.

HVA BØR REGULERES I ET GJENSIDIG TESTAMENT?

Hva som bør reguleres i et gjensidig testament kommer selvsagt an på partenes situasjon og behov, men felles for de alle er at det er viktig at det fremgår klart av det gjensidige testamentet om lengstlevende skal kunne testamentere over førstavedes eiendeler, eller om det er lagt begrensninger i testasjonsfriheten til lengstlevende.

Testatorene kan fritt tilbakekalle eller endre et gjensidig testament så lenge begge testatorene er i live og den andre testatoren har fått kunnskap om tilbakekallet/endingene, med mindre testamentet er gjort til en arvepakt. Dersom testamentet er gjort til en arvepakt må tilbakekallet skje innenfor de begrensninger som følger av arvepakten.

Det er fornuftig å undersøke og få kunnskap om hvordan din/ deres situasjon er slik at en kan sikre forutberegnelighet og unngå ubehagelige overraskelser.